

A ט"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא קמא ז דף of מסכת
Some of the topics we will learn about include.

The Machlokes רבי עקיבא and רבי ישמעאל regarding שור של הדיוט שנגח לשור של הקדש
If a person's ox gored the ox of הקדש, does he compensate the הקדש or not?

The contradiction of two Pesukim that refer to נוק, one Pasuk implies

מיטב שדהו אין מידי אחרת לא

Only the שדהו's fields are acceptable for נוק, but not anything else,

While the second Pasuk teaches

ישיב

לרבות שוה כסף ואפילו סובין

Any item of monetary value, even זבורית such as bran is acceptable for נוק תשלומי נוק?

And the Gemara's three explanations;

1.

כאן מדעתו

כאן בעל כרחו

If the שוה voluntarily pays the נזיק, even כסף is acceptable; but if דין בית דין compels the שוה to pay, only מיטב is acceptable.

2.

If the שוה chose to accept עידיית, it must be assessed מיטב, at its current low price, because it must be assessed כדהשתא. However, if he chose to accept בינונית, it can be assessed שוה, at its projected high price, because its דלקמיה כסף.

3.

If the שוה pays with מטלטלין, then אפילו סובין, but if he pays with קרקע it must be מיטב.

B מתנת עניים

The Torah entitles several benefits for the poor people.

This includes;

לקט, collecting crops which were dropped by the owner;

שכחה, collecting crops which were forgotten by the owner;

פאה, collecting crops from the edge of the owner's field;

אין לו מאתים זוז

יש לו מתנת עניים

One who is poor to the extent that he does not possess 200

Zuz, IS eligible for מתנת עניים

However,

יש לו מאתים זוז

אין לו מתנת עניים

If he possesses 200 Zuz, he is NOT eligible for מתנת עניים.

A

שור של הדיוט שנגח לשור של הקדש

מיטב שדהו
ומיטב כרמו ישלם

מיטב אין
מידי אחרת לא

כסף ישיב
לבעליו

לרבות שוה כסף
ואפילו סובין

B

מתנת עניים

אין לו מאתים זוז
יש לו מתנת עניים

יש לו מאתים זוז
אין לו מתנת עניים

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf discussed a Machlokes עידיית נזק regarding רבי ישמעאל ורבי עקיבא fields with which the מזיק must reimburse the ניזק: **ניזק** holds בדניזק שיימינן The quality of עידיית is assessed according to the ניזק's properties. Therefore, the מזיק can pay even with his זיבורית field if its quality equals the עידיית's field.

While רבי עקיבא holds בדמזיק שיימינן The quality of עידיית is assessed according to the מזיק's properties; and the מזיק must pay with HIS עידיית field.

And רבי עקיבא concludes with וקל וחומר להקדש This certainly applies to הקדש.

2 The Gemara explains that this is actually a second Machlokes between רבי עקיבא ורבי ישמעאל regarding שור של הדיוט שנגח לשור של הקדש

If an ox of an person gored the ox of הקדש; **הקדש** holds פטור מתשלומין The owner of the ox is not liable to compensate הקדש at all, because the Pasuk states וכי יגוף שור איש את שור רעהו רעהו ולא של הקדש The word רעהו is exclusive לקולא, in that one is only obligated to pay for the שור of his friend, but not for the שור of הקדש.

While רבי עקיבא holds חייב בתשלומין The owner of the ox IS liable to compensate הקדש, because he concurs with רבי שמעון בן מנסיא who holds רעהו ולא של הקדש The word רעהו is exclusive לחומרא, in that for the שור of his friend he only pays נזק חצי for a תם, and only for a מועד; but for the שור of הקדש בין תם ובין מועד משלם נזק שלם He pays נזק שלם regardless whether it was a תם or a מועד.

And this is what רבי עקיבא meant when he said וקל וחומר להקדש The Halachah of מיטב certainly applies to הקדש as well. =====

1 תשלומי נזק
Paid with עידיית fields

רבי עקיבא:
בדמזיק שיימינן
The מזיק must pay with HIS עידיית field

רבי ישמעאל:
בדניזק שיימינן
Therefore, the ניזק can pay with HIS זיבורית field if its quality equals the עידיית's field

וקל וחומר להקדש

2 רבי ישמעאל ורבי עקיבא This is actually a Machlokes regarding

שור של הדיוט שנגח לשור של הקדש
If an ox of an person gored the ox of הקדש

רבי עקיבא:
חייב בתשלומין
וכי יגוף שור איש את שור רעהו
נזכו ולא של הקדש

רבי ישמעאל:
פטור מתשלומין
וכי יגוף שור איש את שור רעהו
נזכו ולא של הקדש
פטור

- 3 The Gemara continues
 רמי ליה אביי לרבא
 There seems to be an apparent contradiction between two Pesukim that refer to נזק:
 One Pasuk states
 מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם
 מיטב אין
 מידי אחרינא לא
 Only תשלומי נזק עידיית fields are acceptable for נזק, but not anything else,
 While another Pasuk states
 כסף ישיב לבעליו
 The word ישיב is superfluous and teaches
 לרבות שוה כסף
 ואפילו סובין
 Any item of value, even זבורית such as bran, is acceptable for תשלומי נזק.
- The Gemara offers several explanations
 1.
 כאן מדעתו
 כאן בעל כרחו
 If the מזיק voluntarily pays the נזק, any שוה כסף is acceptable; but if בית דין compels the מזיק to pay the נזק, only מיטב is acceptable.

3 רמי ליה אביי לרבא:
 Two Pesukim that refer to נזק:

<p>מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם</p> <p>מיטב אין מידי אחרינא לא</p> <p>↓</p> <p>כאן בעל כרחו</p> <p>If the מזיק is compelled by בית דין to pay the נזק, only מיטב is acceptable.</p>	<p>?</p> <p>← 1 →</p>	<p>כסף ישיב לבעליו</p> <p>לרבות שוה כסף ואפילו סובין</p> <p>↓</p> <p>כאן מדעתו</p> <p>If the מזיק voluntarily pays the נזק, any שוה כסף is acceptable</p>
--	-----------------------	---

4 **אביי** however, rejects this explanation, because **מי כתיב ישולם** ישלם כתיב מדעתו משמע The word **ישלם** in the Pasuk of **מיטב** implies that even **מיטב** he must give מדעתו?

2. **אביי** therefore explains that both Pesukim refer to **קרקע**, and can be understood in the following scenario: **דביומי ניסן יקרא ארעתא** During the spring month of **ניסן** the price for land is generally more expensive, because, as **Rashi** explains שהלוקח אותן זורען וחורש The buyer can immediately plow and sow the field.

While **ביומי תשרי** זל ארעתא During the fall month of **תשרי** the price for land is generally cheaper, because שאין סיפק לזורען באותה שנה The buyer cannot sow the field until next year.

Therefore, if a **היזק** occurred during **תשרי** and the **קרקע's** value is assessed according to the current lower price of **תשרי**, the **ניזק** gains, because he will get a larger parcel of land, AND he can sell it now for the amount of the **היזק**, or hold it until the spring when it will increase in value. However, if the **קרקע's** value is assessed at the projected higher price of **ניסן**, the **ניזק** loses, because he will get a smaller parcel of land, AND he cannot sell it now for the amount of the **היזק**, he **MUST** wait until the spring to recover his loss.

Therefore, the Pasuk **ישלם מיטב שדהו** teaches that אי שקלת כדינך If the **ניזק** chooses the **עידית** land to which he's entitled, שקול כדהשתא The **קרקע** must be assessed at the current lower price of **תשרי**, because it must be **מיטב**, to his advantage.

While the Pasuk **ישב** לרבות שוה כסף Teaches that ואי א"ל איהו הב לי בינונית טפי פורתא If the **ניזק** chooses to forgo the **עידית** land, and instead wants to be reimbursed with a larger parcel of **בינונית** land to which he is **NOT** entitled, which is comparable to **סובין**, the **קרקע** can be assessed at its projected higher price of **ניסן**, because the **קרקע** is considered שוה כסף of the amount of the **היזק**, since the price will increase in **ניסן**.

4 *אביי rejects this explanation*

מי כתיב "ישולם"?
ישלם כתיב
מדעתו משמע

2 *אביי therefore explains*

Both Pesukim refer to **קרקע** and can be understood in the following scenario:

<p>ביומי תשרי זל ארעתא <i>Cheaper</i> שאין סיפק לזורען באותה שנה</p>	<p>דביומי ניסן יקרא ארעתא <i>Expensive</i> שהלוקח אותן זורען וחורש</p>
<p>מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם <i>איטב אין</i> <i>אידי אחינא לא</i></p>	<p>כסף ישיב לבעליו <i>ארבות שוה כסף</i> <i>ואפילו סובין</i></p>
<p>אי שקלת כדינך שקול כדהשתא</p>	<p>ואי א"ל איהו הב לי בינונית טפי פורתא</p>

5 The Gemara however rejects this explanation, because א"כ הורעת כחן של נזקין אצל בינונית וזיבורית. If the נזק is entitled to even עידית, then he is certainly entitled to זיבורית and כדהשתא as well; the קרקע must be worth the amount of the היזק today?

5 *The Gemara however rejects this explanation*

א"כ הורעת כחן של נזקין אצל בינונית וזיבורית?

If the נזק is entitled to even עידית, then he is certainly entitled to זיבורית and כדהשתא as well; the קרקע must be worth the amount of the היזק today?

6 Therefore, the Gemara concludes that regarding נזיקין the קרקע must be assessed כדהשתא, according to current prices, regardless of whether it was עידית and זיבורית; and only regarding a woman collecting her Kesubah can it be assessed דלקמיה, according to future prices, as follows:
 כתובת אשה
 דינה בזיבורית
 If a woman chooses to accept זיבורית for her כתובה, to which she is entitled, the זיבורית must be assessed כדהשתא, at the current low price. However ואי אמרה ליה איהי הב לי בינונית בציר פורתא
 If she instead chooses to receive a smaller parcel of land, to which she is NOT entitled, the קרקע is assessed כיוקרא דלקמיה, at the future high price.
 =====

6 *The Gemara concludes...*

Regarding נזיקין → **כדהשתא**

Regarding כתובה → **כיוקרא דלקמיה**

ואי אמרה ליה איהי הב לי בינונית בציר פורתא

כתובת אשה דינה בזיבורית:

כיוקרא דלקמיה **כדהשתא**

7 Therefore, the Gemara continues with other explanations of the two Pesukim:
 3.
 רבא says there is actually no contradiction:
 ישיב
 לרבות שוה כסף
 Indeed teaches that he can pay with any type of assets.
 However,
 מוטב שדהו ישלם teaches that
 כל דיהיב ליה
 ממיטב ליתיב ליה
 Whatever he gives, must be the best of its kind that he has.

7 Other explanations of the two Pesukim...

3
 רבא says:

<p>מייטב שדהו ומייטב כרמו ישלם</p> <p>כל דיהיב ליה ממיטב ליתיב ליה</p> <p>The best of its kind that he has</p>	<p>כסף ישיב לבעליו</p> <p>לרבות שוה כסף</p>
---	---

8 The Gemara rejects this as well, because
 מוטב שדהו ישלם
 Indicates that מייטב applies only to שדהו, only to fields;

4.
 Therefore, רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע explain as follows;
 ישיב
 לרבות שוה כסף
 Teaches that if the מוזיק reimburses with מטלטלין, moveable assets,
 שוה כסף
 ואפילו סובין
 He can pay with any quality, because
 כל מיילי מייטב הוא
 דאי לא מזדבן הכא
 מזדבן במתא אחריתי
 All מטלטלין, even זיבורית, are considered מייטב, because
 even if the ניוק cannot sell it in one place, he can transport
 it and sell it elsewhere.
 And
 מייטב שדהו ישלם
 Teaches however, that if the מוזיק reimburses with קרקע,
 מייטב שדהו אין
 מידי אחרנא לא
 דליתיב ליה ממיטב
 כי היכי דלקפוץ עלה זבינא
 The ניוק must give only עידיית to enable the ניוק to sell it
 easily; and he cannot give זיבורית, because land cannot be
 transported elsewhere.

8 The Gemara rejects this...

מיטב שדהו ישלם
 indicates that מייטב applies only to שדהו
 only to fields

4
 רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע:

<p>מייטב שדהו ומייטב כרמו ישלם</p> <p>מיטב שדהו אין מידי אחרנא לא דליתיב ליה ממיטב כי היכי דלקפוץ עלה זבינא</p>	<p>כסף ישיב לבעליו</p> <p>שוה כסף ואפילו סובין כל מיילי מייטב הוא דאי לא מזדבן הכא מזדבן במתא אחריתי</p>
--	---